

HRVATSKA GLAGOLJICA

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice
godišće IV | broj 38 | siječanj 2019.

Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Želimo vam obilje sreće, zdravlja i božjih blagoslova u godini koja je nastupila! Ostavljamo sve poteškoće za sobom, s optimizmom prihvaćamo nove izazove i želimo da Društvo uspješno nastavi s radom na svim postojećim programima. Voljeli bismo pokrenuti i neke nove aktivnosti ako uspijemo pronaći sredstva i izvući dodatne vlastite snage i vrijeme za njihovu realizaciju.

Osvrt na minule događaje

Mjesec hrvatske knjige bio je posvećen kulturnoj baštini i glagoljica mu je bila središnja tema. Iako je službeno završio 15. studenoga, posljednje predavanje došlo je na red tek 6. prosinca, a održao ga je prof. Žubrinić u Knjižnici Ivana Gorana Kovačića u Zagrebu.

Povodom proslave Došašća, u organizaciji Muzeja grada Splita, Galerije umjetnina i Turističke zajednice Grada Splita u petak, 7. prosinca je u Dioklecijanovim podrumima otvorena izložba poznatoga hrvatskog slikara Matka Trebotića nazvana *Pedeset godina samoće*. Trebotić je svoju prvu samostalnu izložbu održao prije točno pola stoljeća u Bochumu, 7. prosinca 1968. godine. Pedeset godina kasnije, u veličanstvenom prostoru Dioklecijanovih podruma, obljetnicu obilježava izložbom novijih, bijelih slika i kompozicijom *Manifest križa* koja u svome središtu ima postavljen glagoljski natpis. Izložba se može razgledati do 6. siječnja 2019. godine.

Mješoviti pjevački zbor našega Društva *Baščina* sudjelovao je u glagoljaškoj misi u nedjelju, 9. prosinca u crkvi sv. Franje Ksaverskog, pod ravnanjem maestra Miroslava Salopeka i uz orguljašku pratnju maestre Hvalimire Bledšnjajder. Zbor je nakon toga bio u velikim pripremama za niz dogovorenih božićnih koncerata. Posebno značajan bio je adventski koncert u subotu, 22. prosinca, u udarnom terminu od 20 do 20:30 na pozornici prepunog Trga bana Jelačića u Zagrebu.

Posljednja ovogodišnja tribina iz ciklusa *Hrvatska glagoljaška baština* održana je u srijedu, 12. prosinca u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu. Naša gošća, mr. sc. Orietta Lubiana, održala je zanimljivo predavanje o 50. obljetnici stalne kulturno-povijesne izložbe *Glagoljica* u Sveučilišnoj knjižnici u Rijeci. Posebno se osvrnula na pok. akademika Branka Fučića, proučavatelja i istraživača glagoljskih natpisa i idejnog začetnika Izložbe. Svega tjedan dana ranije dopredsjednik g. Juraj Lokmer i tajnica DPG-a (koja piše ove retke) imali su čast i zadovoljstvo nazočiti proslavi zlatnog jubileja u Rijeci i to upravo u prostoru Izložbe. Projekt obilježavanja ove značajne obljetnice vodila je od ideje do realizacije gđa. Lubiana. Na tome joj možemo iskreno čestitati, a izložbi *Glagoljica* poželjeti još mnoge dragocjene jubileje.

Društvo Krčana i prijatelja otoka Krka proslavilo je 15. rođendan na blagdan Sv. Lucije jednodnevnim izletom u Bašku na otoku Krku. Put do Krka protekao je u dobrom raspoloženju. Nakratko smo zastali u Dragi Bašćanskoj, pred rodnom kućom Vjekoslava Štefanića kojemu je na tom mjestu proljetos postavljena spomen-ploča. Rođendanska proslava i prisjećanje na rad Društva u proteklih 15 godina, uz šurlice, žlahtinu i rođendansku tortu, održana je u pansionu *Burin* u Baški. Spomendan Sv. Lucije proslavili smo zajedno sa stanovnicima Jurandvora u crkvi sv. Lucije na svetoj misi koju su služili bašćanski župnik Ivica Katunar i župnik iz Malinske Marin Dašek. Sve nas je razveselilo stari običaj podjele posvećenih kruščića, posebno onaj dio kada su *hlibčići* bacani sa zvonika, na radost okupljene djece, ali i odraslih koji su se trudili uhvatiti ih. Nakon mise uslijedilo je zajedničko fotografiranje za uspomenu i žurni povratak da se zbog jake bure ne bi zatvorio Krčki most.

Odjel za hrvatsko glagoljaštvo pri Matici hrvatskoj, u suradnji s Društvom prijatelja glagoljice, u petak, 14. prosinca predstavio je knjigu *Legenda o Mariji Magdaleni* koju je prema zapisu iz Žgombičebog zbornika pripremila akademkinja Anica Nazor, umirovljena ravnateljica Staroslavenskog instituta i počasna članica Društva prijatelja glagoljice, a oslikala slikarica Vjera Reiser, također naša istaknuta članica. O knjizi su osim autorice govorili i prof. dr. sc. Mateo Žagar, dr. sc. Vesna Badurina Stipčević i likovni kritičar Stanko Špoljarić.

O glagoljici se pričalo u Beču, Bostonu i New Yorku, a *zajednički nazivnik* svim znanstvenim skupovima bio je dr. sc. Tomislav Galović, docent s Odsjeka za povijest zagrebačkog Filozofskog fakulteta, koji se u svom radu zanima za hrvatsku srednjovjekovnu povijest (politička, crkvena, kulturna) i pomoćne povijesne znanosti (paleografija, diplomatika, kronologija, egdotika, heraldika), a posebno proučava latinsku i hrvatsku glagoljičku, ćirilичku i latiničku pisanu kulturu, fenomen glagoljaštva i povijest otoka Krka.

Još jedna umjetnica u redovima DPG-a, dobro nam znana gđa. Verica Kovač, aktivna je i u Društvu prijatelja hrvatskih božićnih jaslica, Matici hrvatskoj, Fotoklubu Zagreb i predsjednica je Hrvatske udruge kreativnih amatera. Zahvaljujemo joj na pozivu na otvorenje izložbe božićnih jaslica *Rodio se Bog i čovjek!* koje je održano u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu u ponedjeljak, 17. prosinca. Izložbu je otvorio msgr. Zvonimir Sekelj, kanonik i zamjenik biskupskog vikara za grad Zagreb, a može se razgledati do 1. veljače (n)ove godine.

Sretni smo i ponosni što je novi, 19. broj godišnjaka Društva, časopis *Baščina* u prodaji. Časopis se po cijeni od 30 kn može nabaviti prije i poslije svake mjesečne tribine, a također se može naručiti elektroničkom poštom. Svi stari brojevi nalaze se na mrežnim stranicama Nacionalne sveučilišne knjižnice, na adresi glagoljica.hr, pod E-Izvori. Budući da nema vremena za odmor i opuštanje, novokonstituirano uredništvo časopisa već zaprima članke i osmišljava novi broj. Pozivamo članove i prijatelje Društva da za iduću *Baščinu* pošalju svoje priloge, stručnog, znanstvenog ili popularnog karaktera, uz uvjet da odabrane teme imaju veze s glagoljicom.

Moramo također istaknuti da je i ovoga puta *Hrvatsko slovo*, naš najdugovječniji tjednik za kulturu, na naslovnica posljednja dva broja iz prosinca svojim čitateljima uputilo čestitke povodom Božića i nove godine tiskane glagoljicom.

Tužna vijest

14. prosinca je u 79. godini života preminuo don Pavao Kero, ravnatelj Stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru i počasni član Društva prijatelja glagoljice. Monsinor Kero bio je poznati ljubitelj glagoljice i stručnjak za hrvatske glagoljske rukopise. Spasio je brojne stare glagoljske kodekse u Zadarskoj nadbiskupiji, a pokrenuo je i tiskanje edicije *Monumenta glagolitica archidioecesis Iadertinae* u izdanju Stalne izložbe crkvene umjetnosti i Sveučilišta u Zadru. Do sada je izdano 25 knjiga u 19 svezaka. Pogreb je bio u ponedjeljak, 17. prosinca na Gradskom groblju u Zadru, a misa zadušnica služena je istoga dana u zadarskoj katedrali.

Najava predstojećih događanja

Za prva tri događanja u novoj godini bit će zaslužan MPZ *Baščina* kako slijedi:

- u ponedjeljak, 7. siječnja u crkvi sv. Petra u Vlaškoj ulici u Zagrebu Zbor će održati *Božićni koncert* s početkom u 19 sati
- u srijedu, 9. siječnja u 19 sati u dvorani *Vijenac* Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u Zagrebu, Kaptol 29a, prva je tribina u novoj godini iz ciklusa *Hrvatska glagoljaška baština posvećena Božićnom koncertu*
- u nedjelju, 13. siječnja u crkvi sv. Franje Ksaverskoga, Jandrićeva ul. 21 u Zagrebu, s početkom u 19 sati, Zbor će izvoditi božićne napjeve

Glagoljica gdje je (ne)očekujemo

Tajanstvena vrata obrasla bršljanom ne vode nikamo. Oni koji su bili u Humu prepoznaju da se na ulazu u grad nalaze ista takva vrata, no zbunjeni su jer stoje pred njima u vrtu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. I ova vrata se zovu *Vrata Huma* što znači da je riječ o istom radu koji se nalazi kao posljednja znamenitost u Aleji glagoljaša, na ulazu u *najmanji grad na svijetu*, a osmislili su je prof. Janeš i akademik Josip Bratulić, počasni član DPG-a. Prof. Janeš bio je dugogodišnji profesor na Akademiji. Specijalnost mu je bila mala plastika i medaljarstvo, što se lijepo vidi i na samim vratima. Skulptura je postavljena u vrtu Akademije likovnih umjetnosti 11. lipnja 2012. godine u povodu Dana Akademije likovnih umjetnosti i obilježavanja 105. godišnjice njezinoga osnutka.

Do idućeg broja srdačno vas pozdravlja Uredništvo *Novosti*, želeći Vam, kao i uvijek, mir i dobro.

IMPRESSUM

ՄԻՐՆԱ ԴՐՄՎՈՒՄԻՆՈՎ Mirna Lipovac, urednica

ՄԻՐՆԵՆ ԴՐՄՎՈՒՄԻՆՈՎ Alen Milković, prof., lektor

միրնա

DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE

E-adresa: drustvoprijateljglagoljice@gmail.com

ԴՐՄՎՈՒՄԻՆՈՎ ԴՐՄՎՈՒՄԻՆՈՎԻ ԳՐԱԿՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԿՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Web adresa: <http://www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html>